

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
Διεύθυνση Ι Προληπτικής Πυροπροστασίας.
Τμήμα 1ο Πυρ/κών κανονισμών κ' Δ/ξεων
Ταχ. Δ/νση Μουρούζη 4
Ταχ. Κωδ. 101 72 Αθήνα
Αρ.Τηλ. (01) 7215852 / 7239786
Αρ. FAX (01) 7239786

Αριθ. Πρωτ: 39112 Φ.701.2

Αθήνα 12 Οκτωβρίου 1998

ΠΡΟΣ: Ολες τις Υπηρεσίες
του Σώματος

KOIN: Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ
Δ/νση Οικοδ. Κτιρ/κών
Κανονισμών
Τμήμα Α'
Μεσογείων & Τρικάλων 36
115 26 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ : “Κωδικοποίηση ερμηνευτικών - διευκρινιστικών Διαταγών επί εφαρμογής του Π.Δ. 71/88”.

ΣΧΕΤ: α.- 21881 Φ.701.2/18-7-1994 Διαταγή Α.Π.Σ.

β.- Π.Δ. 71/1988 “Κανονισμός Πυροπροστασίας Κτιρίων” (ΦΕΚ Α' 32)

1.- Με την παρούσα Διαταγή μας επιδιώκεται η συγκέντρωση των ερμηνευτικών - διευκρινιστικών Διαταγών που εκδόθηκαν κατά το παρελθόν σε μια ενιαία και σε αντικατάσταση της παραπάνω (α) σχετικής, για την ευχερέστερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Πυροσβεστικές Υπηρεσίες επί ορθής εφαρμογής του Π.Δ. 71/88 όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα και ισχύει σήμερα. Επίσης δίνονται διευκρινίσεις σε διατάξεις συναφών νομοθετημάτων που εμπλέκονται στην διαδικασία εφαρμογής του Π.Δ. 71/88 καθώς και κατευθύνσεις σε διαδικαστικά θέματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του προαναφερόμενου Διατάγματος.

Όλα τα κτίρια, ανεξαρτήτως της χρήσης τους, διακρίνονται από άποψη πυροπροστασίας σε **υφιστάμενα** και **νέα**.

Οριακό σημείο για την διάκρισή τους αυτή, θεωρείται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του **Π.Δ. 71/1988 „Κανονισμός Πυροπροστασίας Κτιρίων“**

Ως **Υφιστάμενα** κτίρια θεωρούνται εκείνα όπου η υποβολή αίτησης γιά έκδοση οικοδομικής άδειας έγινε πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προαναφερόμενου Προεδρικού Δ/τος, ενώ ως **νέα** θεωρούνται εκείνα τα κτίρια που η αίτηση γιά έκδοση οικοδομικής άδειας υποβλήθηκε μετά την έναρξη ισχύος του.

Για όλες τις χρήσεις κτιρίων, πλην αυτής των Ξενοδοχείων, η έναρξη ισχύος του Π.Δ. 71/88 καθορίσθηκε να είναι δώδεκα (12) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, δηλαδή την **17-2-1989**, για δε τα νέα και υφιστάμενα Ξενοδοχεία ορίσθηκε ένα (1) μήνα μετά την δημοσίευση του, δηλαδή την **17-3-1988**.

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν ένα κτίριο είναι νέο ή υφιστάμενο για να εφαρμοσθεί η αντίστοιχη νομοθεσία πυροπροστασίας, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να προσκομίσει την οικοδομική άδεια του κτιρίου ή εναλλακτικά οποιοδήποτε έγγραφο στοιχείο (π.χ. βεβαίωση Δήμου ή Κοινότητας, άδεια Ε.Ο.Τ, μισθωτήριο συμβόλαιο, λογαριασμό Δ.Ε.Η. κ.λ.π.) που να αποδεικνύει αν το κτίριο είναι υφιστάμενο ή νέο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

2. Γενικές Διατάξεις

2.1 Ορισμοί

2.1.1 Εξόδος κινδύνου είναι το πυράντοχο κούφωμα εισόδου από απροστάτευτη όδευση σε πυροπροστατευόμενη όδευση διαφυγής ή το άνοιγμα (με ή χωρίς κούφωμα) που οδηγεί κατευθείαν είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, ο οποίος έχει άμεση επικοινωνία με κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, ώστε να είναι δυνατή η διαφυγή των ατόμων.

2.1.2 Τελική έξοδος είναι η κατάληξη μιας πυροπροστατευόμενης συνήθως όδευσης διαφυγής που οδηγεί είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού είτε σε ασφαλή από καπνό και φωτιά ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, ο οποίος έχει άμεση επικοινωνία με κοινόχρηστο χώρο του οικισμού.

2.1.3 Υπό την προϋπόθεση τήρησης των διατάξεων του άρθρου 2 του κανονισμού η έξοδος κινδύνου μπορεί εφόσον οδηγεί σε πυροπροστατευόμενη όδευση διαφυγής (Π στάδιο όδευσης διαφυγής) να ταυτίζεται με την θύρα εξόδου ενός διαμερίσματος ή άλλου χώρου.

2.1.4 Σε κτίρια με περισσότερους από 6 ορόφους (συμπεριλαμβανομένου του ισογείου ή PILOTIS) η παροχή της κατακόρυφης όδευσης διαφυγής (κλιμακοστάσιο) σε οποιοδήποτε επίπεδο του κτιρίου ισούται με το άθροισμα των παροχών δύο διαδοχικών ορόφων με εξαίρεση τμήμα του κλιμακοστασίου που συνδέει τον τελευταίο όροφο με τον προτελευταίο. Η παροχή αυτού του τμήματος του κλιμακοστασίου υπολογίζεται βάσει του πληθυσμού του τελευταίου ορόφου. Το απαιτούμενο πλάτος της όδευσης διαφυγής δεν πρέπει να μειώνεται σε καμία περίπτωση κατά την πορεία προς την τελική έξοδο. Η παροχή της κατακόρυφης όδευσης, υπολογίζεται βάσει των δύο διαδοχικών ορόφων με το μεγαλύτερο πληθυσμό. Δεν επιτρέπεται να μειώνεται ο αριθμός των οδεύσεων στους υποκείμενους ορόφους.

2.1.5 Το απαιτούμενο πλάτος όδευσης διαφυγής σε συγκεκριμένο στάδιο, εκφράζεται σε ακέραιες μονάδες ή ως ακέραιο πολλαπλάσιο της μονάδας πλάτους αυξημένο κατά μισή μονάδα πλάτους και όχι σε κλάσματα. Σημειώνεται όμως ότι για τον υπολογισμό του πλάτους της τελικής εξόδου μπορεί στα ενδιάμεσα στάδια, βάσει των ειδικών διατάξεων που ισχύουν για κάθε συγκεκριμένη χρήση, να προκύπτουν πλάτη εκφραζόμενα σε οποιοδήποτε μη ακέραιο πολλαπλάσιο της μονάδας πλάτους. Η στρογγύλευση σε ακέραιο πολλαπλάσιο της μονάδας πλάτους ή ακέραιο πολλαπλάσιο της αυξημένο κατά μισή μονάδα, γίνεται μόνο για την τελική τιμή του πλάτους της τελικής εξόδου και όχι κατά τα ενδιάμεσα στάδια.

2.1.6 Οι διατάξεις της παραγράφου 2.2.1. του άρθρου 2 του Π.Δ. 71/88 καθώς και οι ειδικές διατάξεις που προβλέπουν υποχρέωση δύο εναλλακτικών εξόδων των οποίων οι οδεύσεις διαφυγής από τυχόν σημείο του χώρου ή ορόφου πρέπει να σχηματίζουν γωνία μεγαλύτερη των 45° , αναφέρονται σε ενιαίους χώρους χωρίς χωρίσματα.

2.1.7 Πυροδιαμέρισμα. Ο ορισμός αναφέρεται στον διαχωρισμό τμήματος κτιρίου από το υπόλοιπο κτίριο και από γειτονικά σε επαφή με αυτό κτίρια, καθώς και στο διαχωρισμό ολόκληρου κτιρίου (όταν δεν υποδιαιρέίται σε επί μέρους πυροδιαμερίσματα) από γειτονικά σε

επαφή με αυτό κτίρια. Ο προσδιορισμένος κατά περίπτωση δείκτης πυραντίστασης των δομικών στοιχείων που αναφέρεται στην διάταξη αυτή δεν αφορά τους εξωτερικούς τοίχους και τα κουφώματα του κτιρίου προς κοινόχρηστο χώρο του οικισμού ή προς ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου, ούτε το δάπεδο που συνορεύει με το έδαφος, με την επιφύλαξη βέβαια των διατάξεων του άρθρου 1 του Π.Δ. 71/1988.

2.2 Ταξινόμηση κτιρίων σύμφωνα με τη χρήση τους.

2.2.1 Ο χαρακτηρισμός της κατηγορίας αναφέρεται σε ολόκληρο το κτίριο (π.χ. κτίριο κατοικίας αμιγές) ή σε ένα τμήμα του (π.χ. τρεις όροφοι γραφείων και τρεις όροφοι καταστημάτων) ή αφορά την κύρια χρήση του (π.χ. ξενοδοχείο και 2 υπόγειοι όροφοι γκαράζ).

2.2.2 Γενικά όταν ένα κτίριο έχει περισσότερες από μία χρήσεις η κάθε χρήση του εξετάζεται χωριστά.

2.2.3 Ενα κτίριο θεωρείται ότι έχει μία χρήση (αυτή που κυριαρχεί) όταν τυχόν επί μέρους χρήσεις είναι υποβοηθητικές της κύριας χρήσης και είναι απαραίτητο να συνυπάρχουν στο ίδιο κτίριο για την λειτουργία ενός ενιαίου λειτουργικού οργανισμού. Τυχόν δευτερεύουσα χρήση που συνυπάρχει στο κτίριο πρέπει να εξετάζεται χωριστά στις εξής περιπτώσεις :

- α)** Οταν πρόκειται για κατοικία
- β)** Αν η δευτερεύουσα χρήση καταλαμβάνει επιφάνεια μεγαλύτερη του 1/4 της συνολικής επιφάνειας του κτιρίου και
- γ)** Σε ειδικές περιπτώσεις που προκύπτουν από τις ειδικές διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες επιβάλλεται να εξετάζεται χωριστά τμήμα κτιρίου με ορισμένη χρήση ανεξάρτητα από το εμβαδόν του τμήματος π.χ. χώροι συνάθροισης κοινού, καταστήματα κ.λ.π.

2.3 Για τα κτίρια ή τμήματά τους τα οποία ανήκουν στην κατηγορία **υψηλού βαθμού κινδύνου** (δηλαδή όταν τα περιεχόμενα παρουσιάζουν μεγάλη αναφλεξιμότητα, μεγάλη ταχύτητα επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας και έκλυση θερμότητας ή παράγοντα πολλά τοξικά καυσαέρια ή έχουν κίνδυνο έκρηξης ή η μέση πυκνότητα του πυροθερμικού φορτίου του κτιρίου είναι μεγαλύτερη από 2.000 MJ/m² - περίπου 100 Kg/m² ισοδύναμο ξύλου), εκτός από τις διατάξεις της παραγρ. **1.2.3** του άρθρου 1 και αυτών της κύριας χρήσης του κτιρίου, έχουν εφαρμογή και οι διατάξεις της παραγρ. **3.3.3** του άρθρου 3.

Επισημαίνεται ότι η εγκατάσταση αυτομάτου συστήματος πυρόσβεσης που επιβάλλεται από την παραγρ. **1.2.3** εδάφιο γ του άρθρου 1 αφορά τους χώρους που ανήκουν στην κατηγορία υψηλού βαθμού κινδύνου και όχι μεμονωμένους επικίνδυνους χώρους (όπως λεβητοστάσια, μαγειρεία, χώροι κεντρικών εγκαταστάσεων συσκευών κλιματισμού κ.λ.π.).

Στους μεμονωμένους επικίνδυνους χώρους εφαρμόζονται τα μέτρα των Ειδικών Διατάξεων για κάθε χρήση. Επίσης ένας μεμονωμένος επικίνδυνος χώρος μπορεί επιπλέον να θεωρηθεί και υψηλού βαθμού κινδύνου αν συντρέχει μία εκ των προαναφερόμενων προϋποθέσεων (π.χ. αποθήκη καυσίμων με πυροθερμικό φορτίο μεγαλύτερο από 2.000 MJ/m²), οπότε θα εφαρμοστούν αθροιστικά όλα τα μέτρα που διαλαμβάνονται για τους μεμονωμένους επικίνδυνους χώρους και τους χώρους υψηλού βαθμού κινδύνου.

2.4 Χώρος κυρίας χρήσης του κτιρίου καλείται ο προοριζόμενος από την κατασκευή για πολύωρη σ' αυτόν παραμονή ανθρώπων για διημέρευση, συναναστροφή, εργασία, ανάπτυξη και ύπνο καθώς και οι χώροι αναμονής του κοινού, με την προϋπόθεση ότι ο χώρος αυτός θα έχει ή θα δύναται να αποκτήσει ελεύθερο εσωτερικό ύψος τουλάχιστον 2.40 μ.

2.5 Σύμφωνα με τον ισχύοντα Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό (Γ.Ο.Κ.) εξώστες ανοικτοί εντός υψηλών αιθουσών συγκεντρώσεως κοινού για αναψυχή ή εργασία (π.χ. κέντρο διασκέδασης, ή κατάστημα πώλησης, κτίρια Τραπεζών και παρόμοιοι χώροι) επιτρέπονται εφόσον δεν καλύπτουν περισσότερο τον μισού της έκτασης της αιθουσας, η δε κατασκευή και διάταξη αυτών ανταποκρίνεται στην χρήση τους μόνο ως παραρτήματα των εν λόγω αιθουσών και όχι σε άλλη αυτοτελή χρήση.

Η προσπέλαση προς τον ανοικτό εξώστη επιτρέπεται μόνο διά κλίμακος ευρισκόμενης απαραίτητα εντός των χώρων του καταστήματος ή της αιθουσας που ευρίσκεται ο ανοικτός εξώστης και εφόσον η χωρητικότητά τους είναι μικρότερη των 50 ατόμων τότε το προβλεπόμενο εσωτερικό κλιμακοστάσιο κρίνεται ικανοποιητικό για την διαφυγή του κοινού με τον όρο ότι θα είναι πυραντόχου κατασκευής και θα έχει ελάχιστο ελεύθερο πλάτος 1,10 μέτρα.

2.6 Ο συντελεστής δόμησης, οι κατασκευές πάνω από το κτίριο, το μέγιστο ύψος του κτιρίου, το ελάχιστο ελεύθερο ύψος ορόφου και οι χώροι που λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του συντελεστή δόμησης καθώς και οι χώροι κυρίας χρήσης καθορίζονται από τις διατάξεις του Γ.Ο.Κ.

3. Ενεργητική Πυροπροστασία

3.1 Μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο

3.1.1 Η επιλογή της κατηγορίας του μόνιμου υδροδοτικού πυρ/κού δικτύου για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση γίνεται σύμφωνα με το εδάφιο (δ) της παραγρ. 6 του παραρτήματος Β' της 3/81 Πυρ/κής Διάταξης (ΦΕΚ Β' 20), ύστερα από έγκριση της Πυρ/κής Αρχής, ανάλογα με το μέγεθος του προς προστασία χώρου και του κινδύνου έκρηξης πυρκαϊάς εντός αυτών. Επισημαίνεται ότι οι κατηγορίες μονίμου υδροδοδικού πυροσβεστικού δικτύου I και III πρέπει να επιβάλλονται συνήθως σε βιομηχανικούς-βιοτεχνικούς και αποθηκευτικούς χώρους που συσσωρεύεται μεγάλο πυροθερμικό φορτίο και υπάρχει δυνατότητα συγκρότησης οργανωμένης ομάδας πυροπροστασίας από τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων αυτών.

3.1.2 Οπου η πηγή ύδατος δεν εξασφαλίζει την απαιτούμενη ποσότητα νερού και πίεση για την κανονική λειτουργία του μόνιμου υδροδοτικού πυρ/κού δικτύου, σύμφωνα με το εδάφιο (ε) της παραγρ. 6 του ιδίου παραρτήματος, πρέπει να κατασκευάζεται αποθήκη (δεξαμενή) χωρητικότητας ικανής για την εξυπηρέτηση του δικτύου επί 30 λεπτά της ώρας τουλάχιστον.

3.1.3 Σε καμμία διάταξη του αναφερόμενου παραρτήματος ή σε βιβλιογραφία σχετική με το θέμα, δεν καθορίζεται ο αριθμός ταυτόχρονης λειτουργίας πυροσβεστικών φωλεών για τον υπολογισμό της χωρητικότητας της δεξαμενής ύδατος μονίμου υδροδοτικού πυρ/κού δικτύου.

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία σαν αρμόδια Αρχή για την έγκριση της κατηγορίας του μόνιμου υδροδοτικού πυρ/κού δικτύου των διαφόρων επιχειρήσεων, θα καθορίζει και τον αριθμό των πυρ/κών φωλεών που θα λειτουργούν ταυτόχρονα σε κάθε περίπτωση για τον υπολογισμό της χωρητικότητας της δεξαμενής, αφού ληφθούν υπόψη παράγοντες όπως το μέγεθος της επιχείρησης, το θερμικό φορτίο, απόσταση από την πλησιέστερη Π.Υ., αναπλήρωση δεξαμενής, γειτνίαση με άλλες επιχειρήσεις κ.λ.π.

3.1.4 Οι Πυροσβεστικές Υπηρεσίες θα αποδέχονται τις ελάχιστες απαιτήσεις παροχής ύδατος σε μόνιμο υδροδοτικό πυρ/κό δίκτυο των κατηγοριών I και III, αυτές που διαλαμβάνονται στην Ε.Η1/455/15-11-1987 Απόφαση Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε (Τ.Ο.Τ.Ε.Ε 2451/86 ΦΕΚ 632 Β/26-11-1987) καθώς στο Παράρτημα “Β” της 3/1981 Πυρ/κής Διάταξης, δηλαδή 1900 λίτρα ανά λεπτό της ώρας για χρονική περίοδο τουλάχιστον 30 λεπτών. Οπου υπάρχουν περισσότερες από μία στήλες, η ελάχιστη παροχή νερού πρέπει να είναι 1200 λίτρα ανά λεπτό στην πρώτη στήλη και 750 λίτρα το λεπτό σε κάθε πρόσθετη στήλη για χρονική περίοδο 30 λεπτών, η δε συνολική παροχή δεν πρέπει να ξεπερνά τα 7.200 λίτρα ανά λεπτό.

3.1.5. Η τροφοδοσία μόνιμου υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου από αγωγό δικτύου πόλης γίνεται αποδεκτή, ενώ για την τροφοδοσία του αυτόματου συστήματος καταιονισμού ύδατος (SPRINGER) απαιτείται είτε η ύπαρξη δεξαμενής ύδατος ανάλογης χωρητικότητας σε σχέση με τις απαιτήσεις του χώρου που πρόκειται να προστατευθεί, είτε αγωγός δικτύου πόλης που τροφοδοτείται από τα δύο άκρα του με αγωγούς μεγάλων διατομών, οι οποίοι όμως υποχρεωτικά πρέπει να έχουν και δύο διαφορετικές πηγές τροφοδότησης, ήτοι μία (1) για κάθε άκρο. Σ' αυτές δε τις περιπτώσεις θα ζητείτε έγγραφη βεβαίωση από την εταιρεία ύδρευσης (π.χ. E.Y.Δ.Α.Π. κ.λ.π.) ότι ο αγωγός του δικτύου πόλης τροφοδοτείται από δύο διαφορετικές πηγές τροφοδότησης, μία (1) για κάθε άκρο.

3.1.6 Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο **3.6.1** του Κεφ.Β' της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε. 2451/1986, διαφαίνεται ότι δύναται να χρησιμοποιηθεί πλαστικός σωλήνας σε πυροπροστατευμένη (επιχωμένη-υπόγεια) διαδρομή δικτύου σωληνώσεων αυτομάτων συστημάτων καταιονισμού ύδατος.

Στην περίπτωση χρήσης πλαστικών σωλήνων, αυτή να γίνεται με την προϋπόθεση ότι παρουσιάζει μηχανικές ιδιότητες-αντοχές που υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της χρήσης για την οποία προορίζεται και επίσης είναι επαρκώς επιχωμένοι και πυράντοχα καλυμμένοι, ώστε να μην προσβάλλονται από την θερμότητα που ενδεχομένως αναπτυχθεί στον χώρο διέλευσής τους.

Σε μόνιμα υδροδοτικά πυροσβεστικά δίκτυα εντός κτιρίων, επειδή σε περίπτωση πυρκαγιάς κατά την οποία εκτεθεί μία πυροσβεστική φωλιά και τα συνδεδεμένα μεταλλικά μέρη του δικτύου σωληνώσεων διανομής, η θερμότητα θα μεταφερθεί ταχύτατα και στο σημείο σύνδεσης του μεταλλικού με το πλαστικό τμήμα του σωλήνα, με πιθανή συνέπεια την αστοχία της στεγανότητας της σύνδεσης, η χρήση πλαστικού σωλήνα κρίνεται μή ασφαλής και κατά συνέπεια μή αποδεκτή.

Προς την ίδια κατεύθυνση οδηγούν τα αναφερόμενα στις παραγράφους **5.4.1.** του Κεφ.Α' της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε. 2451/86 και 6.3 του Προτύπου ΕΛΟΤ 664/2, όπου ως υλικά κατασκευής των σωλήνων αναφέρονται ο χάλυβας και ο χυτοσίδηρος, ενώ επίσης στον Κώδικα NFPA 14/1990 «Πρότυπο για την εγκατάσταση υδροδοτικών συστημάτων (με πυροσβεστικές φωλιές)» ο σχετικός πίνακας με προτεινόμενα υλικά περιέχει μόνο μεταλλικούς σωλήνες.

Άλλοι τύποι σωλήνων μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αλλά μόνο εφόσον έχουν εξετασθεί και καταχωρηθεί σε καταλόγους για την συγκεκριμένη χρήση από εργαστήρια και επιστημονικούς φορείς ελέγχων και επιπλέον έχουν γίνει αποδεκτά από την αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή.

3.1.7 Οι κολυμβητικές δεξαμενές (πισίνες), δεν γίνονται αποδεκτές ως κύριες πηγές υδροδότησης των μονίμων συστημάτων πυρόσβεσης, γιατί σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας πυροπροστασίας σε ό,τι αφορά τις απαιτήσεις των μονίμων συστημάτων

πυρόσβεσης, καθορίζονται σαφέστατα οι αποδεκτές πηγές υδροδότησης χωρίς σ' αυτές να συμπεριλαμβάνονται οι δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες) και συγκεκριμένα:

- στην παράγραφο **5** του Παραρτήματος Β' “Βασικά στοιχεία υδροδοτικού πυροσβεστικού δίκτυου” της 3/1981 Πυροσβεστικής Διάταξης,
- στις παραγράφους **2.2** και **4.1** της Τεχνικής Οδηγίας Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ο.Τ.Ε.Ε.) 2451/86
- στην παράγραφο **2.5** της Πυροσβεστικής Εκδοσης 7/1981 “Μόνιμα Πυροσβεστικά Συστήματα” του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος και
- στην παράγραφο **12.2.2** του Προτύπου Ε.Λ.Ο.Τ. 664 “Συστήματα πυροσβεστικών εγκαταστάσεων με νερό”

Μία (1) πηγή ύδατος για την τροφοδοσία ενός μονίμου πυροσβεστικού δίκτυου είναι επαρκής, εάν δύναται να τροφοδοτήσει αυτομάτως αυτό, με την ποσότητα ύδατος, η οποία απαιτείται για την προστασία του κτιρίου και με τις πιέσεις που απαιτούνται για κάθε περίπτωση. Τουλάχιστον μια από τις πηγές ύδατος για το μόνιμο πυροσβεστικό δίκτυο να είναι σε θέση να τροφοδοτήσει αυτό με τις απαιτούμενες ποσότητες ύδατος, μέχρι να τεθούν σε λειτουργία δευτερεύουσες πηγές τροφοδότησης.

Επομένως οι κολυμβητικές δεξαμενές (πισίνες) μπορούν να γίνουν αποδεκτές μόνο ως εφεδρικές πηγές υδροδότησης.

3.1.8. Το μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο μιας επιχείρησης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για τις λειτουργικές της ανάγκες, καθότι αυτό πρέπει να είναι αυτόνομο και ανεξάρτητο από τις λοιπές λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης, υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπεται η κατανάλωση νερού που προορίζεται για την κάλυψη των αναγκών πυρόσβεσης, ούτε η μεταβολή βασικών παραμέτρων της λειτουργίας του, όπως της πίεσης ή της παροχής.

3.1.9 Για τις ανάγκες λειτουργίας των μονίμων υδροδοτικών πυροσβεστικών δίκτυων, σχετικά με τον απαιτούμενο αριθμό κύριων και εφεδρικών αντλιών, ανάλογα με την περίπτωση θα εφαρμόζετε τα εξής:

α.- Σε ό,τι αφορά τις αντλίες των μονίμων υδροδοτικών πυροσβεστικών δίκτυων νέων επιχειρήσεων που υποβάλλουν για πρώτη φορά μελέτη πυροπροστασίας και ζητούν πιστοποιητικό πυροπροστασίας, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγρ. **7** του Παραρτήματος Β' της 3/1981 Πυρ/κής Δ/ξης, σε συνδυασμό με την παραγρ **4.1** του Κεφαλαίου Β' της Τεχνικής Οδηγίας Τ.Ε.Ε. 2451/1986.

β.- Στις περιπτώσεις όπου επιχειρήσεις ζητούν ανανέωση πιστοποιητικών πυροπροστασίας με βάση μελέτες που είχαν εγκριθεί και για την λειτουργία των μονίμων υδροδοτικών δίκτυων χρησιμοποιούσαν, ως κύρια αντλία μία αυτόνομη εσωτερικής καύσης, χωρίς εφεδρική ηλεκτροκίνητη, τότε εφόσον είναι αυτόματη, σύμφωνα με την παράγραφο **5α** του Παραρτήματος Β' της 3/1981 Πυρ/κής Δ/ξης και πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγρ. **6α** του εν λόγω Παραρτήματος, θα εξακολουθούν να ισχύουν οι ίδιες ρυθμίσεις. Επίσης οι ίδιες ρυθμίσεις θα εξακολουθούν να ισχύουν και σε υφιστάμενες επιχειρήσεις για τις οποίες υποβάλλεται συμπληρωματική μελέτη με επέκταση του υπάρχοντος μονίμου υδροδοτικού δίκτυου ή όταν υποβάλλεται νέα μελέτη πυροπροστασίας λόγω αλλαγής χρήσης ή κατηγορίας

κινδύνου πυρκαγιάς και η επιχείρηση καλύπτεται από το υπάρχον μόνιμο υδροδοτικό δίκτυο το οποίο εγκρίθηκε με την παραπάνω διαδικασία, εφόσον όμως παραμένουν ίδιες οι απαιτήσεις σε πίεση και παροχή νερού.

γ.- Από τα Παραρτήματα “Β” και “Γ” της 3/1981 Πυρ/κής Δ/ξης, την Τεχνική Οδηγία Τ.Ε.Ε. 2451/86, το Πρότυπο ΕΛΟΤ 664 και τη λοιπή βιβλιογραφία, δεν προκύπτει ρητή διάταξη που να υποχρεώνει το αντλητικό συγκρότημα του μονίμου υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου να βρίσκεται σε κλειστό χώρο.

Πέρα των ανωτέρω όμως και με βάση την πυροσβεστική δεοντολογία, ευνόητο είναι ότι το αντλιοστάσιο πρέπει να εγκαθίσταται σε στεγασμένο χώρο, ώστε να προφυλάσσεται από τα διάφορα καιρικά φαινόμενα και άλλους αστάθμητους παράγοντες και επιπλέον η θερμοκρασία του αντλιοστασίου να διατηρείται στα επιθυμητά επίπεδα.

3.1.10 Σε όλα τα κτίρια με συνολικό ύψος άνω των 28 μέτρων απαιτείται η εγκατάσταση μονίμου υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου.

3.1.11 Οπου από τον Κανονισμό αναφέρεται η παράμετρος “ύψος κτιρίου” ως προϋπόθεση για την επιβολή της εγκατάστασης μόνιμων μέσων πυροπροστασίας (π.χ. μόνιμο πυροσβεστικό υδροδοτικό δίκτυο) θα λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ύψος του κτιρίου μόνο για τα κτίρια αμιγούς χρήσης. Οταν όμως στο κτίριο συνυπάρχουν και άλλες χρήσεις, εκτός της κυρίας χρήσης, τότε κριτήριο για την επιβολή των μονίμων συστημάτων πυροπροστασίας αποτελεί η υψημετρική στάθμη της οροφής του τελευταίου ορόφου με τη χρήση που από τις ειδικές διατάξεις του Π.Δ. 71/88 προκύπτει η επιβολή μονίμων συστημάτων ως συνάρτηση του ύψους κτιρίου.

Για παράδειγμα, σε κτίριο όπου η χρήση του ισογείου είναι “καταστήματα” και οι υπέργειοι όροφοι έχουν χρήση “κατοικία” το δε συνολικό ύψος του κτιρίου υπερβαίνει τα 15 μέτρα χωρίς να ξεπερνά τα 28 μέτρα, δεν απαιτείται η εγκατάσταση μονίμου πυροσβεστικού υδροδοτικού δικτύου.

3.2 Συστήματα συναγερμού

3.2.1 Από τις ειδικές διατάξεις του Π.Δ. 71/88 επιβάλλεται στα κτίρια διαφόρων χρήσεων η ενεργοποίηση του συναγερμού είτε αυτή γίνεται με τους ηλεκτρικούς αγγελτήρες, είτε με τα συστήματα ανίχνευσης και πυρόσβεσης να μεταβιβάζεται αυτόματα στην πλησιέστερη Πυρ/κή Υπηρεσία. Εξυπακούεται ότι η υποχρέωση αυτή θα πραγματοποιείται εφόσον και οι Πυρ/κές Υπηρεσίες διαθέτουν την ανάλογη τεχνική υποδομή που απαιτείται για το σκοπό αυτό. Σε περιπτώσεις που η σύνδεση είναι τεχνικά αδύνατη, λόγω ελλείψεως υποδομής της Πυρ/κής Υπηρεσίας, δεν πρέπει τούτο να αποτελεί καθοριστικό παράγοντα μη χορήγησης πιστοποιητικού πυροπροστασίας, εφόσον η επιχείρηση διαθέτει όλα τα άλλα μέτρα και μέσα ενεργητικής πυροπροστασίας που επιβάλλονται από την σχετική νομοθεσία.

3.3 Συστήματα τοπικής εφαρμογής

Το αυτόματο σύστημα τοπικής εφαρμογής εγκαθίσταται για την προστασία μεμονωμένων επικίνδυνων χώρων και πρέπει τουλάχιστο να αποτελείται από:

α) Ενα (1) τουλάχιστον πυροσβεστήρα ξηράς κόνεως ή άλλου κατά περίπτωση ενδεικνυόμενου και εγκεκριμένου κατασβεστικού υλικού, σε ποσότητα που επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του χώρου που πρόκειται να προστατεύσει.

β) Ενα (1) τουλάχιστον ακροφύσιο άνωθεν των εστιών για την εκτόξευση του κατασβεστικού υλικού κατά την χειροκίνητη λειτουργία, από τον μοχλό χειροκίνητης ενεργοποίησης που βρίσκεται στη φιάλη.

γ) Μία (1) τουλάχιστον κεφαλή SPRINGERL 141⁰ C, άνωθεν των υπό προστασία επιφανειών για αυτόματη λειτουργία, όταν η θερμοκρασία ανέλθει στους 141⁰ C.

δ) Σωληνώσεις για τη μεταφορά του κατασβεστικού υλικού από τους πυροσβεστήρες προς τα ακροφύσια και τα SPRINGERL.

ε) Μοχλό για τη χειροκίνητη λειτουργία του συστήματος.

4. Ταξινόμηση κτιρίων - Ειδικές διατάξεις

4.1 Σύμφωνα με την παραγρ. **2** του άρθρου **1** του Π.Δ. 71/88 τα κτίρια ταξινομούνται ανάλογα με την χρήση τους σε κατηγορίες και αρμόδια Αρχή, για την κατάταξη ενός κτιρίου στην συγγενέστερη κατηγορία είναι η κατά τόπο Πολεοδομική Υπηρεσία, στην οποία υποβάλλεται ολόκληρος ο φάκελλος με πλήρη δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας οικοδομής του κτιρίου.

4.2. Επίσης σύμφωνα με το άρθρο **15** του Κανονισμού, αποκλειστικά αρμόδια Αρχή για την έγκριση της μελέτης από άποψη παθητικής πυροπροστασίας είναι η Πολεοδομία, η δε Πυροσβεστική Υπηρεσία εγκρίνει τη μελέτη μόνο από άποψη ενεργητικής πυροπροστασίας.

Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις που διαπιστώνεται, τόσο κατά το στάδιο της έγκρισης μελετών ενεργητικής πυροπροστασίας όσο και κατά την αυτοψία για τη χορήγηση πιστοποιητικού, η μη ορθή σύνταξη των μελετών παθητικής πυροπροστασίας οι οποίες έχουν ελεχθεί - θεωρηθεί από τα κατά τόπους Πολεοδομικά γραφεία και παρατηρούνται αποκλίσεις από τα οριζόμενα στο Π.Δ. 71/1988, κυρίως σε ό,τι αφορά τον αριθμό και το πλάτος των κλιμακοστασίων, των οδεύσεων διαφυγής και το μέγιστο εμβαδόν πυροδιαμερίσματος ενός τμήματος κτιρίου, τότε :

α) Αν από τις παραλείψεις της παθητικής πυροπροστασίας επηρεάζονται τα μέτρα και μέσα ενεργητικής πυροπροστασίας που πρέπει να εγκατασταθούν στο κτίριο, δεν θα εγκρίνετε τις μελέτες ενεργητικής πυροπροστασίας ή δεν χορηγείτε πιστοποιητικό πυροπροστασίας, αλλά θα ενημερώνετε τα οικεία Πολεοδομικά Γραφεία για την επανεξέταση της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας του κτιρίου και την διόρθωσή της σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 71/1988. Αν όμως τα Πολεοδομικά Γραφεία δεν ανταποκρίνονται στις παρατηρήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, τότε να ζητείτε εγγράφως την συγκρότηση Επιτροπής αποτελούμενη από εκπροσώπους της οικείας Πύρ/κής Υπηρεσίας και του Πολεοδομικού Γραφείου, κατ' εφαρμογή άλλωστε του άρθρου **15** του Π.Δ. 71/1988, ώστε από κοινού να αποφαίνονται για την πληρότητα των μέτρων και μέσων παθητικής και ενεργητικής πυροπροστασίας του κτιρίου, συντάσσοντας σχετικό Πρακτικό.

Για παράδειγμα, αν σε νέα μονόροφη αποθήκη κατηγορίας κατηγορίας κινδύνου Z₂ εμβαδού 5.000 τετ. μέτρων δεν προβλέπεται από την εγκεκριμένη μελέτη παθητικής πυροπροστασίας η δημιουργία πυροδιαμερισμάτων, σύμφωνα με τον Πίνακα Z₄ του άρθρου 11 του Π.Δ. 71/88, τότε θα πρέπει να απαιτηθεί η εγκατάσταση αυτόματου συστήματος καταιονητήρων (SPRINGLERS) για να επιτραπεί η αύξηση του εμβαδού πυροδιαμερίσματος από τα 2.500 τετ. μέτρα στα 5.000 τετ. μέτρα.

β) Οταν κατά τον έλεγχο της μελέτης πυροπροστασίας διαπιστώνονται παραλείψεις στη παθητική πυροπροστασία, οι οποίες όμως δεν επηρεάζουν τα μέσα ενεργητικής πυροπροστασίας, τότε θα προβαίνετε στην έγκριση της μελέτης ενεργητικής πυροπροστασίας, για να μην σημειώνεται χρονική καθυστέρηση στην έκδοση της οικοδομικής άδειας, αλλά θα ενημερώνετε εγγράφως την Πολεοδομία να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις της μελέτης

παθητικής και να σας αποστείλλει ένα διορθωμένο αντίγραφο της παθητικής για την ενημέρωση του φακέλλου.

5. Κατοικίες (άρθρο 5).

5.1 Στην παραγρ. 3.1 και συγκεκριμένα στην στήλη του ΠΙΝΑΚΑ “Τύπος κτιρίου” γίνεται η ακόλουθη διάκριση :

- α)** Μονόροφα Ισόγειο
- β)** 2 - 4 ορόφους
- γ)** 5 - 8 ορόφους
- δ)** πάνω από 8 ορόφους

Η PILOTIS υπολογίζεται όροφος.

5.2 Τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας για κτίρια κατοικιών που εμπίπτουν στις διατάξεις του Π.Δ/τος 71/88 καθορίζονται από το άρθρο 5 αυτού και εφαρμόζονται κατά την διαδικασία του άρθρου 15 όπως αυτό συμπληρώθηκε με το Π.Δ. 374/88 και ισχύει σήμερα.

5.3 Ο φωτισμός των οδεύσεων διαφυγής σε κτίρια κατοικιών που αναφέρεται στην παραγρ.

2.3.1 του άρθρου 5 δεν έχει καμμία σχέση με τον εφεδρικό ή το φωτισμό ασφαλείας, αλλά είναι ο τεχνιτός φωτισμός με πηγή ενέργειας το ηλεκτρικό ρεύμα της Δ.Ε.Η όπως αυτό σαφέστερα περιγράφεται στις παραγράφους 2.6.1 και 2.6.2 των γενικών διατάξεων του κανονισμού.

5.4 Τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας σε υφιστάμενα κτίρια κατοικιών όταν τούτο ζητηθεί προτείνονται από τις Π.Υ. με την σύνταξη έκθεσης επιθεώρησης σύμφωνα με την 7600/700 Φ.51/1/6-7-1960 Εγκύλιο Δ/γή Α.Π.Σ.

5.5 Σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγρ. 2.4.3.4 του Κτιριοδομικού Κανονισμού (ΦΕΚ.59/Δ/3-2-89) απαγορεύεται η χρήση υγραερίων καυσίμων για κεντρικές θερμάνσεις, εκτός αν χρησιμοποιείται αέριο με συνεχή ροή από δίκτυο φωταερίου ή φυσικού αερίου πόλης.

5.6 Στις περιπτώσεις δεξαμενών πετρελαίου που βρίσκονται σε λεβητοστάσια και χρησιμοποιούνται για ανάγκες κεντρικής θέρμανσης κατοικιών (υφισταμένων-νέων) από άποψη πυροπροστασίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ. 922/1977 (ΦΕΚ Α' 315) σε συνδυασμό του άρθρου 27 του Κτιριοδομικού Κανονισμού.

Επίσης σε χώρους λεβητοστασίων, δεξαμενών καυσίμων κ.λ.π., κτίριων με χρήση κατοικίας, για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια οικοδομής μετά την έναρξη ισχύος του Π.Δ. 71/88, επιπλέον των μέτρων του Π.Δ. 922/1977, έχουν εφαρμογή και οι διατάξεις των παραγρ. 3.3 και 4.2 του άρθρου 5 του Π.Δ 71/1988.

6. Ξενοδοχεία (άρθρο 6)

6.1 Στην κατηγορία ξενοδοχεία περιλαμβάνονται όλες οι τουριστικές εγκαταστάσεις που αναφέρονται στις προδιαγραφές του Ε.Ο.Τ με χρήση προσωρινής διαμονής, δηλαδή ξενοδοχεία, ξενώνες, μοτέλ, BUNGALOWS, επιπλωμένα διαμερίσματα, κατασκηνώσεις, (CAMPINCS) ή άλλης Ελληνικής ή ξένης προέλευσης ανάλογης ονομασίας, που χρησιμοποιούνται για ύπνο.

6.2 Για τις κατασκηνώσεις (CAMPINGS) (υφιστάμενες - νέες), θα συντάσεται μελέτη πυροπροστασίας και θα λαμβάνονται τα παρακάτω προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα και μέσα πυροπροστασίας. Επισημαίνεται όμως ότι όταν υπάρχουν κτίρια, θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ. 71/88 για κάθε χρήση του κτιρίου.

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ

α. Εντός των ευρύτερων χώρων των κατασκηνώσεων, να υπάρχουν δρόμοι προσπέλασης των οχημάτων.

β. Να γίνεται τακτική αποψήλωση των χώρων, κόψιμο των θάμνων και χαμηλών κλάδων των δένδρων κ.λ.π.

γ. Περιμετρικά των υπαίθριων χώρων της όλης εγκατάστασης των κατασκηνώσεων να υπάρχει ειδική κατασκευασμένη αντιπυρική ζώνη ασφάλειας, πλάτους 8 - 10 μέτρων.

δ. Να υπάρχει ειδικός διαμορφωμένος χώρος (Γήπεδα κ.λ.π.), ο οποίος θα χρησιμοποιείται σαν χώρος συγκέντρωσης των κατασκηνωτών σε περίπτωση ανάγκης.

ε. Να υπάρχει μεγαφωνικό σύστημα, με εφεδρική πηγή ενέργειας, το οποίο να καλύπτει αποτελεσματικά όλους τους χώρους των εγκαταστάσεων.

στ. Οταν η κατασκήνωση βρίσκεται εντός δασικής έκτασης ή πλησίον αυτής, να λαμβάνονται υπόψη και οι διατάξεις του Ν. 998/1979 (ΦΕΚ Α'289).

ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΑ

α) Μόνιμο υδροδοτικό πυρ/κό δίκτυο που να καλύπτει αποτελεσματικά όλους τους υπαίθριους χώρους της όλης εγκατάστασης των κατασκηνώσεων με την δυνατότητα αυτό να προστατεύει και τους εστεγασμένους χώρους. Ως ενδεικνυόμενη κατηγορία υδροδοτικού δικτύου θεωρείται η κατηγορία II.

Η χρήση πλαστικών σωλήνων δύναται να γίνεται αποδεκτή αποκλειστικά και μόνο σε υπαίθριους χώρους, με την προϋπόθεση να είναι επαρκώς επιχωμένοι και πυράντοχα καλυμμένοι, ώστε να μην προσβάλλονται από την θερμότητα που ενδεχομένως αναπτυχθεί στο χώρο διέλευσής τους. Επίσης οι σωλήνες αυτοί θα πρέπει να παρουσιάζουν μηχανικές ιδιότητες - αντοχές που υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της χρήσης για την οποία προορίζονται.

β) Σε διάφορα σημεία εντός του ευρύτερου χώρου των κατασκηνώσεων να υπάρχουν ειδικοί στεγασμένοι χώροι, πυρ/κά σημεία (ΣΤΑΘΜΟΙ), που θα περιέχουν βαρέλια με άμμο, πτύα, σκαπάνια, τσεκούρια και δύο (2) πυροσβεστήρες εγκεκριμένου κατασβεστικού υλικού και αναλόγου βάρους.

Ο αριθμός των παραπάνω πυρ/κών σημείων θα καθορίζεται σύμφωνα με την έκταση που καταλαμβάνει η κατασκήνωση.

6.3 Τα πιστοποιητικά πυροπροστασίας που θα χορηγείτε σε κατασκηνώσεις (CAMPINGS) που αδειοδοτούνται από τον Ε.Ο.Τ. θα έχουν χρονική ισχύ πέντε (5) έτη.

Για τις κατασκηνώσεις που αδειοδοτούνται από το Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας, βάσει των Γ2Β/οικ. 3396/1975 (ΦΕΚ Β' 438), Φ. 200/Γ2Β/6467/1985 (ΦΕΚ Β' 718) και 1277/1989 (ΦΕΚ Β' 199) Υπουργικών Αποφάσεων, προβλέπεται μεταξύ των άλλων για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, η οποία έχει χρονική ισχύ ένα (1) έτος και η προσκόμιση βεβαίωση πυρασφαλείας. Ως εκ τούτου η χρονική διάρκεια της βεβαίωσης πυρασφαλείας που θα χορηγείτε σε κατασκηνώσεις που αδειοδοτούνται από το Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας θα είναι ένα (1) έτος, όπως η άδεια λειτουργίας.

6.4 Για ξενοδοχεία (νέα - υφιστάμενα) στα οποία λειτουργούν ή πρόκειται να λειτουργήσουν αίθουσες συνάθροισης κοινού ή άλλα καταστήματα θα συντάσσεται ενιαία μελέτη

πυροπροστασίας και θα χορηγείται πιστοποιητικό αποκλειστικά και μόνο στο όνομα της ξενοδοχειακής επιχείρησης, αφού ληφθούν στο σύνολό τους τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας που προβλέπονται από την αντίστοιχη νομοθεσία.

6.5 Οταν ένα κτίριο προσωρινής διαμονής (νέο - υφιστάμενο) απέχει από οποιοδήποτε άλλο της ίδιας τουριστικής εγκατάστασης απόσταση μεγαλύτερη από 3 μέτρα θα αντιμετωπίζεται σαν ανεξάρτητο αυτοτελές κτίριο, θα συντάσεται όμως ενιαία μελέτη πυροπροστασίας για όλα τα κτίρια της παραπάνω εγκατάστασης.

6.6 Νεόδμητα ξενοδοχεία πάνω από είκοσι (20) άτομα υποχρεούνται να συντάσουν μελέτη πυροπροστασίας και να λαμβάνουν τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας που προβλέπονται από το άρθρο **6** του κανονισμού.

6.7 Για όλες τις νεόδμητες τουριστικές εγκαταστάσεις οι οποίες χρησιμοποιούνται για ύπνο και προσωρινή διαμονή και φύλοξενούν λιγότερα από είκοσι (20) άτομα, θα αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το άρθρο **6** του Π.Δ. 71/88 ως προς τον τομέα εφαρμογής Νομοθεσίας Πυροπροστασίας, με την πρόταση κατασταλτικών και προληπτικών μέσων και μέτρων πυροπροστασίας από την αρμόδια και ελέγχουσα Πυροσβεστική Αρχή σύμφωνα με την υπ' αριθ. 7600/1960 Εγκύλιο Δ/γή Α.Π.Σ. και για ενιαία αντιμετώπιση θα πρέπει να είναι εναρμονισμένα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο **18** του Κεφαλαίου Β' του Π.Δ. 71/1988 "Κανονισμός υφισταμένων ξενοδοχειών".

6.8 Για την λήψη και επιβολή των μέτρων και μέσων πυροπροστασίας θα υπολογίζονται όλοι οι όροφοι (υπέργειοι - υπόγειοι) εφόσον αυτοί χρησιμοποιούνται για διαμονή, καθώς και το συνολικό εμβαδόν του κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων και των ανοικτών εξωστών.

6.9 Στον απαιτούμενο αριθμό των εξόδων κινδύνου των ξενοδοχειών συμπεριλαμβάνονται και είσοδοι αυτών, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τον κανονισμό.

6.10 Οι προϋποθέσεις που πρέπει να εκπληρώνει κάθε πόρτα που θα χρησιμοποιηθεί ως έξοδος κινδύνου καθορίζονται στην παράγραφο **1.1** του άρθρου **1** και στην παραγρ. **2.5.2** του άρθρου **2** του Π.Δ. 71/88 αντίστοιχα.

6.11 Οταν σε κτίρια που χρησιμοποιούνται για ενοικιαζόμενα δωμάτια συνυπάρχουν όροφοι ή τμήματα που χρησιμοποιούνται για κατοικία, οι χώροι αυτοί δεν θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του θεωρητικού πληθυσμού, τυχόν άλλοι όμως χώροι όπως καταστήματα, αποθήκες, χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων κ.λ.π. οι οποίοι δεν υπερβαίνουν το **1/4** της συνολικής επιφάνειας του κτιρίου, συνυπολογίζονται στο συνολικό εμβαδόν του κτιρίου.

6.12 Στις περιπτώσεις που από τον κανονισμό πυροπροστασίας κτιρίων επιβάλλεται η εγκατάσταση αυτομάτου συστήματος πυρόσβεσης ή αυτομάτου συστήματος πυρανίχνευσης στους δρόμους διαφυγής, δεν είναι απαραίτητη η εγκατάστασή τους όταν οι οδεύσεις διαφυγής έχουν την μία τουλάχιστον πλευρά τους ανοιχτή (π.χ. μπαλκόνια, εξωτερικοί διάδρομοι κ.λ.π.).

6.13 Σύμφωνα με την παράγραφο **4.3** του άρθρου **6**, υδροδοτικό πυρ/κό δίκτυο τοποθετείται υποχρεωτικά μόνο σε κτίρια με περισσότερους από δύο ορόφους και με δυναμικό κλινών

μεγαλύτερο των 50. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι για την εγκατάσταση υδροδοτικού πυρ/κού δικτύου πρέπει να συντρέχουν και οι δύο προϋποθέσεις, ήτοι ο αριθμός των ορόφων και ο αριθμός των κλινών.

6.14 Στο άρθρο 6 του κανονισμού που αφορά τα νέα ξενοδοχεία δεν υπάρχει διάταξη που να επιβάλει την ύπαρξη Πυρ/κού Σταθμού με ειδικά εργαλεία και κατά συνέπεια αυτό δεν απαιτείται. Εξυπακούεται όμως ότι έχει εφαρμογή, όταν απαιτείται η εγκαταστάση μόνιμου πυροσβεστικού υδροδοτικού δικτύου, το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ “Δ” της 3/81 Πυρ/κής Διάταξης.

6.15 Για την λήψη των μέτρων παθητικής πυροπροστασίας (κλιμακοστάσια, οδεύσεις διαφυγής, έξοδοι κινδύνου) θα λαμβάνεται υπόψη ο θεωρητικός πληθυσμός του ξενοδοχείου, ενώ για την λήψη μέτρων ενεργητικής πυροπροστασίας θα λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των κλινών.

6.16 Οι φοιτητικές εστίες, τα οικοτροφεία και οι κοιτώνες για υγιή άτομα ηλικίας > 6 ετών εντάσσονται στα κτίρια προσωρινής διαμονής.

6.17 Τα ενοικιαζόμενα δωμάτια και επιπλωμένα διαμερίσματα με λιγότερα από είκοσι (20) άτομα με χρήση κατοικίας, σύμφωνα με την 53092/1987 (ΦΕΚ Β'557) Απόφαση Γεν. Γραμματείας Ε.Ο.Τ. “Τεχνικές προδιαγραφές Τουριστικών εγκαταστάσεων” οικοδομούνται με όρους δόμησης κατοικίας της εκάστοτε ισχύουσας Πολεοδομικής Νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν απαιτείται αλλαγή χρήσης, όταν η προγενέστερη χρήση είναι “Κατοικία”.

7. Εκπαιδευτήρια (άρθρο 7)

7.1 Τα νεοανεγειρόμενα εξ ολοκλήρου εκπαιδευτήρια κατά την έννοια τόσο του άρθρου 3 παραγρ. 1 Δ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ περί ταξινόμησης των κτιρίων και δομικών κατασκευών σύμφωνα με την χρήση τους, όσο και του άρθρου 2 παράγρ. 1 περί δομικών έργων του κτιριοδομικού κανονισμού, αποτελούν δομικά έργα κατά την σαφή έννοια των κτιρίων, ανεξάρτητα από τα υλικά και τον τρόπο κατασκευής τους. Κατά συνέπεια δεν δύνανται να αποτελέσουν κριτήριο για την ένταξη και ταξινόμηση ή όχι στο Π.Δ. 71/88, το υλικό και ο τρόπος κατασκευής των εκπαιδευτηρίων.

7.2 Συνεκτιμώντας τόσο τις Γενικές όσο και τις Ειδικές Διατάξεις του κανονισμού πυροπροστασίας των κτιρίων, σε άμεσο συσχετισμό των προαναφερομένων και συμπεριλαμβανομένων στις γενικές ρυθμίσεις 1 και 2 του παραρτήματος Α του άρθρου 14 του Π.Δ. 71/88 περί καταφανούς απόκλισης εκ της περιγραφής των δομικών ξύλινων στοιχείων ως προς τις τιμές των δεικτών πυραντίστασης, τα νεοανεγειρόμενα εξ ολοκλήρου από ξύλινα δομικά υλικά εκπαιδευτήρια, σαφώς εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 7 του Π.Δ. 71/88, καθ' όσον αποτελούν κτίρια κατά την έννοια εφαρμογής των δομικών έργων, ανεξάρτητα από τα χρησιμοποιούμενα υλικά και τον τρόπο κατασκευής τους, ακολουθούμενης κατ' επέκταση της διαδικασίας των προβλεπομένων γενικών διατάξεων αλλά και των ειδικών ομοίων των άρθρων 7, 14 και 15 του κανονισμού πυροπροστασίας κτιρίων.

7.3 Στην παράγρ. 4 “Ενεργητική πυροπροστασία” του άρθρου 7, όπου αναφέρονται οδεύσεις διαφυγής, νοούνται οι απροστάτευτες οδεύσεις διαφυγής του κτιρίου που είναι κλειστές σ' όλες τις πλευρές τους. Οι πυροπροστατεύομενες δομικά οδεύσεις δεν απαιτούν πρόσθετη ενεργητική πυροπροστασία και θεωρητικά έχουν απεριόριστο μήκος.

7.4 Το αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης επιβάλλεται σε εκπαιδευτήρια που πληρούν τουλάχιστον μία εκ των προϋποθέσεων των περιπτώσεων (α), (β) ή (γ) της παραγρ. **4.4** του άρθρου 7.

7.5 Το αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης επιβάλλεται στους επικίνδυνους χώρους και στις οδεύσεις διαφυγής εκπαιδευτηρίων που πληρούν τουλάχιστον μία εκ των προϋποθέσεων των περιπτώσεων (α) ή (β) της παραγρ. **4.4** του άρθρου 7, οπότε και αντικαθιστά το αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης στους εν λόγω χώρους.

7.6 Η εγκατάσταση αυτόματου συστήματος πυρόσβεσης στα υπόγεια των κτιρίων εκπαίδευσης, απαιτείται, όταν το εμβαδόν τους είναι μεγαλύτερο των 250 τ.μ και η χρήση τους πραγματικά ή συμβατικά δεν μπορεί να εξετασθεί χωριστά από την κυριαρχούσα χρήση της εκπαίδευσης (υπάρχει λειτουργική εξάρτηση).

7.7 Οταν όμως η χρήση του υπογείου, τηρουμένων των διατάξεων της παραγρ. **1.2.2** του άρθρου **1** του Π.Δ. 71/88, αποτελεί δευτερεύουσα χρήση του κτιρίου, η οποία εξετάζεται χωριστά από άποψη πυροπροστασίας σε σχέση με την κύρια χρήση, αυτό σημαίνει ότι :

α. Το υπόγειο πυροδιαχωρίζεται από το υπόλοιπο κτίριο (ή πυροδιαμερισματοποιείται κατά περίπτωση).

β. Εφαρμόζονται σ' αυτό οι διατάξεις πυροπροστασίας της δευτερεύουσας χρήσης.

γ. Στα τυχόν κοινά υπάρχοντα στοιχεία των δύο χωριστά εξεταζομένων χρήσεων (π.χ. φέρων οργανισμός ή κοινόχρηστες οδεύσεις διαφυγής) εφαρμόζονται οι διατάξεις της δυσμενέστερης χρήσης, και

δ. Η πυροδιαμερισματοποίηση του όλου κτιρίου ακολουθεί τις διατάξεις της κύριας χρήσης (λαμβάνοντας υπόψη το τυχόν πυροδιαμέρισμα της δευτερεύουσας χρήσης). Στην περίπτωση αυτή και σύμφωνα με τις παραπάνω προϋποθέσεις, η εγκατάσταση αυτόματου συστήματος πυρόσβεσης επιβάλλεται στις τυχόν κοινές απροστάτευτες οδεύσεις διαφυγής των δύο χρήσεων, είτε στις τυχόν απροστάτευτες οδεύσεις διαφυγής της δευτερεύουσας χρήσης, εφόσον δεν αποτελεί ανεξάρτητο πυροδιαμέρισμα, παρά μόνο πυροδιαχωρίζεται από την κύρια χρήση σύμφωνα με την παράγρ. **3.2.2** του άρθρου **3** του Π.Δ. 71/88 (πυράντοχοι μόνο οι τοίχοι που διαχωρίζουν τις δύο χρήσεις)

7.8 Στον Πίνακα I της παραγρ. **1.2.1.** του άρθρου **1** του Π.Δ. 71/88, στον οποίο ταξινομούνται τα κτίρια ανάλογα με τη χρήση τους, στην κατηγορία Η “Νοσηλευτικές εγκαταστάσεις” μεταξύ των άλλων κατατάσσονται οι Βρεφονηπιακοί σταθμοί που χρησιμοποιούνται και για ύπνο. Επίσης στο άρθρο **12Α** του ίδιου Διατάγματος, στην κατηγορία “Κτίρια υγείας και κοινωνικής πρόνοιας” κατατάσσονται και τα κτίρια ή τμήματα αυτών που προορίζονται για ύπνο και σωματική υγιεινή βρεφών και παιδιών ηλικίας μικρότερης των έξι ετών.

Σύμφωνα δε με το άρθρο **7** του Π.Δ. 71/88, στην κατηγορία “Εκπαιδευτήρια” μεταξύ των άλλων, κατατάσσονται τα νηπιαγωγεία και οι παιδικοί σταθμοί.

Από τα προαναφερόμενα συνάγεται ότι βασικό κριτήριο για την κατάταξη ενός κτιρίου ή τμήματος αυτού με χρήση βρεφονηπιακού σταθμού στο άρθρο **7** “Εκπαιδευτήρια” ή στο άρθρο **12Α** “Νοσηλευτικές εγκαταστάσεις” του Π.Δ. 71/88, είναι αν αυτός χρησιμοποιείται και για διανυκτέρευση των παιδιών.

Υστερα από τα παραπάνω, οι Βρεφονηπιακοί Σταθμοί που χρησιμοποιούνται μόνο για φύλαξη και εκπαίδευση παιδιών ηλικίας μικρότερης των έξι ετών και λειτουργούν μόνο κατά τη διάρκεια της ημέρας κατατάσσονται στο άρθρο **7** “Εκπαιδευτήρια”, ενώ αυτοί που λειτουργούν ολόκληρο το 24ωρο και χρησιμοποιούνται και για ύπνο κατατάσσονται στο άρθρο **12Α** του Π.Δ. 71/88.

8. Γραφεία (άρθρο 8).

8.1 Στην κατηγορία γραφείων εντάσσονται και:

α) Τα οδοντιατρεία και ιατρεία που δεν διαθέτουν νοσηλευτική κλίνη, ούτε μονάδα εφαρμογής ισοτόπων, ούτε ακτινολογικό εργαστήριο, ούτε εγκαταστάσεις φυσιοθεραπείας.

β) Οι τράπεζες με μικτό εμβαδόν κάτω των 70 τ.μ., σύμφωνα με τον Κτιριοδομικό Κανονισμό.

γ) Τα Γραφεία Τελετών.

9. Καταστήματα (άρθρο 9).

9.1 Η εγκατάσταση του αυτόματου συστήματος καταιονητήρων ύδατος ή άλλου κατάλληλου κατασβεστικού υλικού δεν είναι υποχρεωτική στους χώρους καταστημάτων που βρίσκονται στο υπόγειο κτιρίων και έχουν εμβαδό μεγαλύτερο των 250 τ.μ. εφόσον σωρευτικά συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις :

α) Οι χώροι αυτοί χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως αποθήκες των καταστημάτων.

β) Έχουν διαχωρισθεί πυράντοχα μεταξύ τους έτσι ώστε το εμβαδό κάθε αποθήκης να είναι μικρότερο από 250 τ.μ.

γ) Δεν υπάρχει δυνατότητα άμεσης μεταξύ τους επικοινωνίας μέσω θύρας (πυράντοχης ή μη).

δ) Κάθε ανεξάρτητη αποθήκη καταστήματος επικοινωνεί απευθείας μέσω πυράντοχης θύρας με την πυροπροστατευόμενη όδευση διαφυγής που οδηγεί στην τελική έξοδο του κτιρίου.

Η εν λόγω πυροπροστατευόμενη όδευση διαφυγής δύναται να είναι κοινή για τις αποθήκες των καταστημάτων που συνυπάρχουν στο υπόγειο του κτιρίου.

9.2 Σύμφωνα με το **N.1963/1991** (ΦΕΚ. Α'138) “Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των διατάξεων της φαρμακευτικής νομοθεσίας και άλλων διατάξεων” για καταστήματα φαρμακείων προβλέπεται βεβαίωση από την αρμόδια Πυρ/κή Υπηρεσία ότι το κατάστημα διαθέτει σύστημα πυρασφάλειας ή επαρκή πυροσβεστικά μέσα. Συνεπώς τα φαρμακεία που στεγάζονται σε νέα κτίρια εμπίπτουν στο άρθρο 9 “Καταστήματα” του Π.Δ. 71/1988, ενώ αυτά που στεγάζονται σε υφιστάμενα στην 8/1997 (ΦΕΚ Β' 725) Πυρ/κή Διάταξη.

9.3 Σε κτίρια με κύρια χρήση καταστημάτων ή κτίρια άλλης κυρίας χρήσης με χώρους όμως καταστημάτων εμβαδού πάνω από 1.000 τ.μ. ανά όροφο είτε πάνω από 2.500 τ.μ. στό σύνολο του κτιρίου θα γίνεται εγκατάσταση αυτομάτου συστήματος καταιονισμού (SPRINKLER) ανεξαρτήτως αν πρόκειται για ενιαίους ή διαχωριζόμενους πυράντοχα ή μη χώρους καταστημάτων. Στην συνολική επιφάνεια δεν προσμετράται το εμβαδόν των άλλων επιμέρους χρήσεων, εφόσον αυτές αποτελούν ανεξάρτητο πυροδιαμέρισμα.

10. Χώροι συνάθροισης κοινού (άρθρο 10).

10.1 Σύμφωνα με την παραγρ. 1.1 του άρθρου 10 του Π.Δ 71/88, όπως αυτό αντικαταστάθηκε και τροποποιήθηκε, οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή μόνον σε χώρους συνάθροισης κοινού με πληθυσμό άνω των 50 ατόμων.

10.2 Στους χώρους συνάθροισης κοινού εντάσσονται και :

α) Οι Τράπεζες με μικτό εμβαδόν άνω των 70 τ.μ., σύμφωνα με τον Κτιριοδομικό Κανονισμό.

β) Οι αίθουσες σχολών χορού και τα ΚΑΠΗ.

γ) Οι χώροι των γυμναστηρίων που χρησιμοποιούνται για αποδυτήρια, σάουνα και λουτρά.

10.3 Εάν σε κτίρια στα οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Π.Δ 71/88 εγκρίθηκε μελέτη πυροπροστασίας για άλλη χρήση (καταστήματα κ.λ.π.) και πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως χώροι συνάθροισης κοινού, εφόσον ο πληθυσμός αυτών είναι πάνω από 50 άτομα θα υποδεικνύεται στον ενδιαφερόμενο ότι πρέπει να υποβάλλει στην Πολεοδομία νέα μελέτη πυροπροστασίας (παθητικής - ενεργητικής) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **10** του παραπάνω Π. Δατάγματος.

10.4 Για χώρους συνάθροισης κοινού χωρητικότητας κάτω των 50 ατόμων που λειτουργούν σε κτίρια για τα οποία εκδόθηκε άδεια οικοδομής μετά την έναρξη ισχύος του Π.Δ 71/88 και εφ' όσον ζητείται από τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες χορήγηση πιστοποιητικού πυροπροστασίας, τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας θα υποδεικνύονται ύστερα από αυτοψία από τις Π.Υ συντάσσοντας έκθεση επιθεώρησης σύμφωνα με την 7600/1960 Εγκύκλιο Δ/γή Α.Π.Σ. Για τους παράπανω χώρους ο ενδιαφερόμενος για να λάβει πιστοποιητικό πυροπροστασίας πρέπει να προσκομίσει στην Π.Υ εκτός των δικαιολογητικών που προβλέπονται από την Κ.Υ.Α 3021/1986 (ΦΕΚ Β' 847) και θεωρημένο αντίγραφο της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας από την Πολεοδομία.

10.5 Για χώρους συνάθροισης κοινού θεωρητικού πληθυσμού κάτω των 50 ατόμων οι οποίοι στεγάζονται σε κτίρια με διαφορετική κυρία χρήση (όπως κατάστημα, γραφεία κ.λ.π.) δεν θα ζητείται αλλαγή χρήσης των χώρων αυτών αλλά θα υποδεικνύονται μέτρα και μέσα πυροπροστασίας σύμφωνα με την 7600/1960 Εγκύκλιο Δ/γή Α.Π.Σ.

10.6 Σύμφωνα με την παραγρ. **2.1.1.1** του άρθρου **10**, για τον υπολογισμό του πληθυσμού κάθε χώρου συνάθροισης κοινού λαμβάνονται υπόψη μόνο οι επιφάνειες δαπέδων των χώρων που προορίζονται για την εκάστοτε δραστηριότητα (περιλαμβάνονται και οι διάδρομοι κυκλοφορίας που βρισκονται μέσα σ' αυτούς). Δηλαδή αφαιρούνται η κουζίνα, τουαλέτες, αποθήκες και λοιποί βοηθητικοί χώροι οι οποίοι αποτυπώνονται στο σχέδιο κάτοψης.

10.7 Για κέντρα διασκέδασης χωρητικότητας άνω των 200 ατόμων που εμπίπτουν στις διατάξεις του Π.Δ. 71/88, οι Π.Υ δύνανται να χορηγούν πιστοποιητικό ενεργητικής πυροπροστασίας, εφόσον έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας που προβλέπονται από το άρθρο **10** του παραπάνω Π.Δ/τος, όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, ανεξάρτητα εαν οι Δήμοι ή Κοινότητες που είναι αρμόδιες για την χορήγηση της άδειας λειτουργίας συγκροτούν για τις υποθέσεις αυτές τα αρμόδια συμβούλια θεάτρων κινηματογράφων κ.λ.π.

10.8 Οι διατάξεις της παραγρ. **6** του άρθρου **10** για υπαίθριους χώρους έχουν εφαρμογή μόνο όταν έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια για κάποιο κτίσμα του χώρου (π.χ. κουζίνα κ.λ.π.). Η έκδοση οικοδομικής άδειας για μανδρότοιχο δεν συνεπάγεται την ένταξη του χώρου στις προαναφερόμενες διατάξεις. Σ' αυτές τις περιπτώσεις θα εφαρμόζεται η 3/1981 Πυρ/κή Διάταξη για υπαίθριους και ημιϋπαίθριους χώρους.

11. Βιομηχανίες - Αποθήκες. (Άρθρο 11)

11.1 Για όλες τις Βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις (υφιστάμενες - νέες) τα μέτρα και μέσα ενεργητικής πυροπροστασίας καθορίζονται από την Κ.Υ.Α 5905/1995 (ΦΕΚ Β' 611). Για δε τις βιομηχανίες-βιοτεχνίες που στεγάζονται σε νέα κτίρια πρέπει επιπλέον να λαμβάνονται και τα μέτρα παθητικής πυροπροστασίας που διαλαμβάνονται στο άρθρο **11** του Π.Δ. 71/1988.